

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Soudní Řízení](#) > [Občanskoprávní Věci](#) > [Který Soud Je Příslušný?](#) > [Poland](#)

Který soud je příslušný?

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Polsko

1 Je třeba se obracet na obecný soud nebo na zvláštní, specializovaný soud (například pracovní soud)?

V Polsku projednávají občanskoprávní věci obecné soudy (*sądy powszechne*) a Nejvyšší soud (*Sąd Najwyższy*) (viz: [Vnitrostátní systémy soudní moci – Polsko](#)), pokud nespádají do pravomoci specializovaných soudů.

Ustanovení týkající se příslušnosti soudu jsou stanovena v občanském soudním řádu (OSŘ, *Kodeks Postępowania Cywilnego*), v § 16 až 18 a 27 až 46.

U okresních soudů (*sądy rejonowe*) projednávají občanskoprávní spory tato oddělení:

- občanskoprávní,
- rodinné a pro nezletilé osoby (rodinné soudy, *sądy rodzinne*) – věci týkající se rodinného práva a poručenství; věci týkající se ohrožování mravní výchovy nezletilých osob a trestných činů, které páchají; věci související s povinnou léčbou osob závislých na alkoholu, drogách nebo psychotropních látkách; jakož i věci, které v souladu s jinými právními předpisy spadají do působnosti poručnického soudu,
- pracovní a pro sociální zabezpečení (pracovní soudy, *sądy pracy*) – pro věci v oblasti pracovního práva a práva sociálního zabezpečení,
- obchodní (obchodní soudy, *sądy gospodarcze*) pro spory z oblasti obchodního a občanského práva občanskoprávní mezi podnikatelskými subjekty, které se týkají jejich podnikatelské činnosti; věci týkající se podnikových vztahů nebo vztahů mezi společníky; věci proti členům řídicích orgánů společnosti týkající se návrhů vyplývajících z nepravdivých prohlášení, které Národnímu soudnímu rejstříku předložili členové řídicích orgánů; žaloby proti podnikatelským subjektům, které požadují, aby těmto subjektům bylo uloženo, aby ukončily poškozování životního prostředí nebo nahradily škody z toho vzniklé, a aby zakázaly nebo omezily činnosti, které ohrožují životní prostředí; věci týkající se smluv na stavební práce a smluv úzce souvisejících s procesem výstavby za účelem provádění stavebních prací; věci týkající se leasingových smluv; věci proti osobám, které ze zákona nebo na základě právního aktu subsidiárně nebo společně či jednotlivě odpovídají za dluh podnikatelského subjektu; spory mezi orgány státních podniků; spory mezi státním podnikem nebo jeho řídicími orgány a jeho zřizovatelem nebo dozorčím orgánem; věci týkající se úpadku a restrukturalizace; věci týkající se začlenění doložky vykonatelnosti do exekučního titulu, kterým je pravomocné nebo bezprostředně vykonatelné rozhodnutí obchodního soudu nebo smír uzavřený před tímto soudem; věci týkající se zrušení doložky vykonatelnosti z exekučního titulu, kterým je pravomocné nebo okamžitě vykonatelné rozhodnutí obchodního soudu nebo smír uzavřený před tímto soudem; a věci úpadkového práva,
- katastru nemovitostí – pro vedení katastru nemovitostí a řešení občanskoprávních záležitostí souvisejících s řízením u katastru nemovitostí.

Krajské soudy (*sądy okręgowe*) mají v Polsku stejná oddělení s výjimkou oddělení katastru nemovitostí a oddělení rodinného a pro nezletilé osoby. Na krajských soudech se nacházejí občanskoprávní oddělení pro rodinné právo, které jsou příslušné projednávat rozvod, rozluky a ukončení rozluky, prohlášení manželství za neplatné, určení existence či neexistence manželství, a rovněž vyhlášení vykonatelnost rozsudků zahraničních soudů v rodinných věcech.

Krajský soud ve Varšavě má kromě toho toto další oddělení:

soud pro ochranu hospodářské soutěže a spotřebitelů (*Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*), do jehož působnosti spadá projednávání věcí týkajících se předcházení monopolistickým praktikám a věcí související s energetickou regulací.

Kromě toho krajské soudy v Gdaňsku, Katovicích, Lublinu, Poznani a Varšavě mají oddělení duševního vlastnictví, která projednávají věci týkající se ochrany duševního vlastnictví (včetně věcí týkajících se ochrany ochranných známek EU a průmyslových vzorů Společenství u krajského soudu ve Varšavě, věcí týkajících se porušení, ohrožení a neporušení průmyslových vzorů a ochranných známek, věcí týkajících se neplatnosti průmyslových vzorů Společenství, věcí týkajících se zániku platnosti a výmazu ochranných známek a věcí týkajících se účinků porušení práv z ochranných známek).

Dále byl dne 1. ledna 2010 okresní soud v Lublinu (v současnosti: okresní soud Lublin-západ [Lublin-Zachód]) určen jako příslušný soud k projednávání věcí týkajících se platebního rozkazu, které spadají do působnosti ostatních okresních soudů, podaných elektronickými prostředky.

2 Kdy jsou příslušné obecné soudy (tj. kdy jde o soudy, které jsou příslušné u daných věcí), jak mohu zjistit, na který soud se mám obrátit?

Obecně platí, že okresní soudy jsou v občanskoprávním řízení příslušné v prvním stupni. Okresní soudy (*sądy rejonowe*) mají příslušnost ve všech věcech s výjimkou věcí vyhrazených zákonem (§ 16 a 507 OSŘ) pro krajské soudy.

Krajské soudy (*sądy okręgowe*) jsou v prvním stupni příslušné ve věcech uvedených v § 17 OSŘ, a konkrétně:

1. ve věcech nemajetkových práv a majetkových nároků uplatňovaných společně s těmito právy s výjimkou věcí týkajících se určení nebo popření rodičovství dítěte, případů zrušení uznání otcovství a zrušení osvojení;
2. ve věci žalob podle tiskového zákona;
3. ve věcech vlastnických práv, kde hodnota předmětu sporu převyšuje částku sto tisíc zlotých, s výjimkou výživného, porušení vlastnictví, určení rozdělení majetku manželů a věcí týkajících se platebního rozkazu projednávaných v elektronickém řízení;
4. ve věcech vynesení rozsudku namísto usnesení o rozdělení družstva;
5. ve věcech zrušení, prohlášení za neplatné nebo neexistující usnesení řídicích orgánů právních subjektů nebo organizačních složek, které nejsou právníckými osobami, kterým však byla ze zákona přiznána způsobilost k právům a právním úkonům;
6. ve věcech odškodnění za škody způsobené vynesením protiprávního pravomocného rozsudku;
7. ve věcech žalob týkajících se porušení práv vyplývajících z pravidel ochrany osobních údajů.

Kromě toho mají krajské soudy příslušnost projednávat například:

1. omezování svéprávnosti;
2. spory týkajících se provozu státních podniků: mezi orgány podniku a ředitelem podniku, řídicími orgány podniku a jeho zakladatelskými orgány a mezi jeho řídicími orgány a orgánem vykonávajícím dohled nad podnikem;
3. uznávání rozsudků zahraničních soudů a rozhodování o jejich vykonatelnosti (§ 1148 [1] a 1151 [1] OSŘ). Ve věcech týkajících se vlastnických práv je navrhovatel povinen uvést v žalobě hodnotu předmětu sporu, není-li předmětem sporu konkrétní finanční částka;
4. věci týkající se duševního vlastnictví, tj. věci ochrany autorských práv a práv souvisejících, ochrany práv průmyslového vlastnictví a ostatních práv k nehmotnému majetku, jakož i věci týkající se předcházení nekalé soutěži a boje proti ní, ochrany osobnostních práv v rozsahu, v němž se týká uplatnění osobnostního práva za účelem individualizace, reklamy nebo propagace podniku, zboží nebo služeb, a ochrany osobnostních práv v souvislosti s vědeckými činnostmi nebo vynálezy (§ 479 [90] odst. 1 a § 479 [89] odst. 1 a 2 OSŘ). Podle čl. 479 [90] odst. 2 OSŘ je ve věcech duševního vlastnictví týkajících se počítačového softwaru, vynálezů, užitečných vzorů, topografií integrovaných obvodů, rostlinných odrůd a obchodního tajemství v technických záležitostech výlučně příslušný Krajský soud ve Varšavě.

Ve věcech týkajících se vlastnických práv je navrhovatel povinen uvést v žalobě hodnotu předmětu sporu, není-li

předmětem sporu konkrétní finanční částka.

Ve věcech týkajících se peněžitých nároků platí, že i pokud je žaloba podána jako alternativa k jinému nároku, představuje uvedená částka hodnotu předmětu sporu.

V ostatních majetkových věcech je navrhovatel povinen určit hodnotu předmětu sporu uvedením peněžní částky v žalobním nároku v souladu s § 20 až 24 OSŘ.

2.1 Rozlišují se nižší a vyšší obecné civilní soudy prvního stupně (například okresní coby nižší a krajské coby vyšší), a pokud ano, který je příslušný k projednání mé věci?

Viz odst. 2.

2.2 Místní příslušnost (je pro mou věc příslušný soud města A, nebo města B?)

V polském občanském soudním řádu se rozlišují následující druhy soudní příslušnosti: obecná (§ 27 až 30), alternativní (§ 31 až 37) a výlučná (§ 38 až 42). Další otázky týkající se místní příslušnosti upravují zvláštní ustanovení (§ 43 až 46 OSŘ).

Místní příslušnost je podrobně popsána v bodech 2.2.1 až 2.2.3.

2.2.1 Základní pravidla místní příslušnosti

Obecná místní příslušnost

Žaloby se podávají k soudu prvního stupně, který je příslušný podle místa bydliště žalovaného (§ 27 OSŘ).

V souladu s § 25 občanského zákoníku je bydlištěm fyzické osoby obec/město, kde se daná osoba zdržuje s úmyslem trvalého pobytu. Pokud žalovaný nepobývá v Polsku, obecná příslušnost se určí podle místa, kde se zdržuje. Není-li toto místo známo nebo je mimo Polsko, musí být žaloba podána podle místa posledního pobytu v Polsku.

Žaloby proti ministerstvu financí se podávají k soudu příslušnému v místě sídla organizační jednotky, které se spor týká. Pokud ministerstvo financí zastupuje Nejvyšší státní zastupitelství Polské republiky (*Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej*), je nutné žalobu podat k soudu příslušnému podle sídla složky státního zastupitelství odpovědné za organizační útvar, kterého se žaloba týká.

Žaloby proti jiným právnickým osobám nebo jiným subjektům, které nejsou fyzickými osobami, se podávají k soudu příslušnému podle místa jejich sídla (§ 30 OSŘ).

2.2.2 Výjimky ze základního pravidla

Viz odst. 2.2.2.1.

2.2.2.1 Kdy si mohu vybrat mezi soudem v místě bydliště žalovaného (soud určený podle základního pravidla) a jiným soudem?

Alternativní místní příslušnost umožňuje navrhovateli si v určitých případech zvolit soud. Navrhovatel poté může podat žalobu k obecnému soudu nebo jinému soudu uvedenému v § 32 až 37 [2] OSŘ.

Alternativní místní příslušnost je možná v těchto případech:

- žaloby na úhradu dlužného výživného a určení rodičovství dítěte a související nároky – žalobu lze podat k soudu příslušnému podle bydliště oprávněné strany,
- majetkové nároky vůči podnikatelskému subjektu – žalobu lze podat k soudu příslušnému podle ústředí nebo pobočky subjektu, pokud se nárok týká činnosti ústředí nebo pobočky,
- žaloby týkající se uzavření smlouvy, určení jejího obsahu, změny nebo platnosti smlouvy, plnění, ukončení nebo zrušení smlouvy i škod z důvodu neplnění nebo nesprávného plnění smlouvy mohou být podány k soudu místně příslušnému podle místa plnění smlouvy; za místo plnění smlouvy se považuje místo plnění typické pro určitý druh smlouvy, zejména v případě: 1) prodeje movitých věcí – místo, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno; 2) poskytování služeb – místo, kde služby podle smlouvy byly

- nebo měly být poskytnuty; V případě pochybnosti by se místo plnění dohody mělo potvrdit v dokumentu,
- žaloby týkající se mimosmluvní odpovědnosti – žalobu lze podat k soudu s místní příslušností v místě, kde došlo ke škodné události,
- žaloba na ochranu osobnostních práv porušených hromadnými sdělovacími prostředky může být podána u soudu příslušného podle místa bydliště nebo sídla žalobce,
- platba částky za zastupování ve věci – žalobu lze podat k soudu příslušnému podle místa, kde právní zástupce věc řešil,
- nároky z nájmu nemovitosti (*najem nebo dzierzawa*) – žalobu lze podat k soudu příslušnému podle místa, kde se nemovitost nachází,
- proti straně povinné ze směnky nebo šeku – žalobu lze podat k soudu příslušnému podle místa platby. Více stran povinných na základě směnky nebo šeku lze žalovat společně u soudu příslušného podle místa platby nebo u soudu s obecnou příslušností pro akceptanta nebo emitenta směnky nebo šeku,
- žalobu o pohledávku z bankovního obchodu proti bance, jiné organizační složce oprávněné k výkonu bankovních činností nebo jejich právním nástupcům lze podat u soudu příslušného podle bydliště nebo sídla žalobce. Toto ustanovení se vztahuje i na žaloby proti bance poskytující hypotéky nebo jejímu právnímu nástupci o pohledávku vyplývající z činnosti banky poskytující hypotéky,
- v souvislosti s pracovním právem – žalobu lze podat k soudu s místní příslušností v místě výkonu nebo zamýšleného výkonu práce nebo k soudu s místní příslušností v místě, kde se nachází podnik zaměstnavatele (§ 461 odst. 1 OSŘ).

2.2.2.2 Kdy musím zvolit jiný soud než soud v místě bydliště žalovaného (soud určený použitím základního pravidla)?

Výlučná příslušnost soudu znamená, že věc může projednat pouze soud uvedený v OSŘ. Výlučná příslušnost je stanovena takto:

- ve věcech týkajících se vlastnictví nebo jiných věcných práv k nemovitostem, jakož i ve věcech týkajících se držby nemovitostí; a nároky podle článků 231, 224 až 228 a 230 občanského zákoníku, pokud se týkají nemovitostí: žalobu lze podat pouze u soudu příslušného podle místa nemovitosti; pokud je předmětem sporu služebnost nebo věcné břemeno, určí se příslušnost podle místa zatížené nemovitosti, tato příslušnost zahrnuje osobní nároky související s věcnými právy a práva uplatňovaná společně s těmito nároky vůči témuž žalovanému; příslušný soud může, jestliže o to strany jednomyslně požádají, postoupit věc jinému rovnocennému soudu, pokud je postoupení opodstatněné z důvodu účelnosti,
- v souvislosti s děděním, povinným dědickým podílem, odkazem, pokynem nebo jiným pořízením pro případ smrti – žalobu lze podat pouze k soudu příslušnému podle místa posledního obvyklého pobytu zůstavitele, a pokud nelze místo obvyklého pobytu zůstavitele v Polsku určit, pak k soudu příslušnému podle místa dědictví nebo jeho části,
- v souvislosti s členstvím v družstvu, partnerství, společnosti nebo spolku – žalobu lze podat pouze k soudu příslušnému podle místa sídla daného subjektu,
- v souvislosti s manželstvím – žalobu lze podat pouze k soudu s místní příslušností v místě, kde manželé místo posledního společného pobytu, i pokud některý z nich má nadále bydliště nebo obvykle pobývá v dané jurisdikci. V případě, že místo pobytu nebude určeno, bude mít výlučnou příslušnost soud příslušný podle bydliště odpůrce, a pokud ani to nelze určit, bude to soud příslušný podle bydliště navrhovatele,
- v souvislosti se vztahy mezi rodiči a dětmi a mezi osvojitelem a osvojencem – žalobu lze podat pouze k soudu příslušnému podle bydliště navrhovatele, a to za předpokladu, že neexistují důvody pro podání žaloby podle ustanovení o obecné příslušnosti.

2.2.2.3 Mohou si strany samy určit soud, který by za normálních okolností nebyl příslušný?

Zvláštní příslušnost znamená, že příslušnost soudu lze stanovit odlišně v případech uvedených ve zvláštních právních předpisech:

- Právo volby soudu se uděluje navrhovateli (žalobci).
- Pokud je odůvodněna příslušnost několika soudů nebo pokud je žaloba vedena proti několika osobám, pro které mají příslušnost různé soudy podle právních předpisů o obecné příslušnosti. To stejné platí, pokud se nemovitost, jejíž umístění je základem pro určení příslušnosti soudu, nachází v několika soudních obvodech.
- Právo volby soudu se uděluje oběma stranám na základě jejich dohody nebo společné žádosti.
- Strany se mohou písemně dohodnout na předání stávajícího sporu nebo sporů, které mohou z určitého právního vztahu vyplynout v budoucnu, soudu prvního stupně, který ze zákona nemá místní příslušnost.

Takový soud pak bude mít výlučnou příslušnost, pokud se strany nedohodnou jinak nebo ledaže žalobce uplatnil žalobní nárok v elektronickém řízení o vydání platebního rozkazu (*elektroniczne postępowanie upominawcze, EPU*). Strany mohou také na základě písemné dohody omezit právo navrhovatele zvolit si z několika soudů příslušných k projednání daných sporů.

- Strany však nemohou změnit výlučnou příslušnost.
- Dohody o soudní příslušnosti musí mít písemnou formu a mohou tvořit součást hmotněprávní dohody (ustanovení o příslušnosti) nebo být vtěleny do samostatné dohody.
- Ve věcech týkajících se pracovního práva a práva sociálního zabezpečení může příslušný soud na jednomyslnou žádost stran předat věc k projednání jinému soudu na stejné úrovni, který se věcmi týkajícími se pracovního práva a práva sociálního zabezpečení zabývá, pokud je postoupení opodstatněné z důvodu účelnosti.
- Příslušný soud je určen soudem vyššího stupně nebo Nejvyšším soudem.
- Pokud příslušný soud nemůže případ projednat nebo nemůže přijmout další opatření z důvodu překážky, soud vyššího stupně určí soud jiný. Důvodem může být pouze překážka, která brání projednání případu, např. vyloučení soudce nebo vyšší moc.
- Nejvyšší soud může věc postoupit jinému soudu rovnocennému dožadujícímu soudu, pokud to vyžadují zájmy spravedlnosti, zejména z důvodu potřeby zajistit, aby byl soud veřejností vnímán jako nestranný orgán. O postoupení věci může požádat příslušný soud,
- je-li účastníkem řízení ministerstvo financí a organizační složkou státu, z jejíž činnosti nárok vznikl, je soud: 1) příslušný k projednání věci, pak musí tento soud z vlastního podnětu předložit spis nadřízenému soudu, který musí věc postoupit jinému soudu rovnocennému soudu, který věc postoupil; 2) nadřízený soudu příslušnému k projednání věci, pak soud příslušný k projednání věci musí z vlastního podnětu předložit spis nadřízenému soudu, který musí věc postoupit jinému soudu rovnocennému předkládajícímu soudu, který se nachází mimo obvod předkládajícího soudu,
- Nejvyšší soud je povinen určit soud, na který se podá žaloba, pokud místní příslušnost nelze určit podle OSŘ na základě okolností případu (§ 45 OSŘ).

3 Pokud je dána příslušnost specializovaných soudů, jak zjistím, na který z nich se mám obrátit?

Specializovanými soudy jsou správní soudy (*sądy administracyjne*) a vojenské soudy (*sądy wojskowe*).

Působení vojenských soudů se řídí zákonem o organizaci vojenských soudů (*Prawo o ustroju sądów wojskowych*) ze dne 21. srpna 1997. Obecně tyto soudy projednávají trestní věci týkající se polských ozbrojených sil. Ostatní věci lze postoupit do jejich příslušnosti pouze na základě zákona.

Působení správních soudů se řídí zákonem o organizaci správních soudů (*Prawo o ustroju sądów administracyjnych*) ze dne 25. července 2002. Správní soudy vykonávají spravedlnost tím, že monitorují činnost orgánů veřejné správy a řeší spory ohledně působnosti a příslušnosti mezi orgány místní samosprávy a státními správami. Nelze vyloučit, že ve výjimečných případech může správní soud v rámci svých dozorních povinností vůči činnosti orgánů státní správy rozhodovat v občanskoprávní věci.

■ Poslední aktualizace: 02/03/2026

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.